

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Číhaň

1893–1948

Inventář

EL NAD č.: 1874

AP č.: 593

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Obec Číhaň byla přiškolená do Obecní školy ve Zdebořicích. Dne 23. ledna 1888 podalo obecní zastupitelstvo v Číhani žádost k c. k. okresní školní radě o zřízení samostatné školy v Číhani, ta ale nebyla podpořena. A tak 27. ledna 1889 byla podána opětovná žádost k c. k. zemské školní radě v Praze, která výnosem ze dne 27. března 1893 rozhodla, aby se v Číhani zřídila samostatná obecná dvoutřídní škola. Dále byla povolena stavba školní budovy na parcele č. 20, 1161/1 a 1162/2, jejíž rozpočet činil 8985 zlatých. Kolaudace této budovy byla 23. září 1893 a od 1. října 1893 se v ní začalo vyučovat. Školu navštěvovalo asi 130 dětí z přiškolených obcí Číhaň a Nový Dvůr.

Místní školní rada v Číhani byla zvolena v říjnu 1893 a dne 31. října 1893 složila slib do rukou c. k. místodržitelského koncipisty z Klatov JUDr. Jana Kirchnera z Neukirchnerů v Zavlekově.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. 12. 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Podle tohoto nařízení došlo v prosinci 1920 k rozpuštění Místní školní rady v Číhani a 6. března 1921 složila nová místní školní rada slib do rukou starosty obce Josefa Kovářka.

Ve školním roce 1926/27 podpořila nemajetnou školní mládež zakoupením učebnic. Od září 1939 byla pod správou místní školní rady zřízena mateřská školka výnosem Zemské školní rady v Praze ze dne 31. srpna 1939, umístěna byla v domě čp. 26.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu.

Tak tomu bylo i v Číhání, kdy byla jmenována nová tříčlenná místní školní rada. V říjnu 1942 ukončil ze zdravotních důvodů činnost předseda této rady, která se tím stala pouze dvoučlenná. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady nebo mohl být jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). V Číhání tato pravomoc přešla na starostu obce Václava Potužáka.

K obnovení školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920.

Činnost místních školních rad zanikla zákonem č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 21. 1. 1957 - přír. č. 22-32/57 a 8. 12. 1961 - přír. č. 227-234/61 Národní školou Číhaň. Archivní fond Místní školní rada Číhaň EL NAD 1874 byl založen v roce 1998.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1893–1948. Jazykem archiválií je čeština. Po fyzické stránce jsou archiválie poškozeny prachem.

Fond obsahuje 1 karton spisů z let 1893–1948. Nedochovaly se žádné knihy zápisů ze schůzí ani jiné další archiválie.

Při pořádání fondu došlo ke změně časového rozsahu z let 1920–1949 na 1893–1948, a to z důvodu nalezení spisů z let 1893 a datování rozpočtu místní školní obce na rok 1949 rokem 1948.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje pouze spisy z let 1893–1948. Jedná o zápis ze schůze z 15. prosince 1893, kdy se projednával návrh na obsazení řídicího učitele a zápis ze 14. září 1895 o jednání ohledně pořízení černožlutého praporu. Dále se ve fondu nachází několik spisů úřední korespondence s OŠR z let 1893–1941 a rozpočty místní školní obce na roky 1920, 1921, 1948 a 1949, ze kterých lze čerpat informace o způsob hospodaření místní školní rady. Také zde byl ponechán novinový výstřížek z roku 1895 o protestu místní školní rady proti zřízení černožlutého praporu.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2015 a archivní pomůckou opatřila v roce 2016 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 19. 2. 2016

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy. *Základní devítiletá škola Číhaň*. EL NAD 1261.

SOKA Klatovy. *Archiv obce Číhaň*. EL NAD 736.

SOKA Klatovy. *Místní národní výbor Číhaň*. EL NAD 33.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	ministerstvo vnitra
OŠR	okresní školní rada
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
------------	-------	---------------	-------------------

Spisy

1	Zápisy ze schůzí	1893, 1895	kar 1
2	Úřední korespondence s OŠV	1893–1941	kar 1
3	Rozpočty místní školní obce	1920–1948	kar 1
4	Novinový článek	1895	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Číhaň
Značka archivního fondu:	MŠR Číhaň
Časové rozmezí:	1893–1948
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v bm:	0,11
Stav ke dni:	19. 2. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 19. 2. 2016 – čj. SOAP/040-0275/2016